

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

30. Dies Julii. Illis maximè, laudis est benefacere, quos nemo sperarit,
bene esse facturos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

30. DIES JULII.

Illis maximè, laudis est benefacere, quos nemo
rarit, bene esse facturos. *Lactantius lib. 6. cap. 12.*

Benefi-
centia.

I.

Hæc germana est indeoles A-
moris, esse munificum, imo
in munificentia magnificum.

Sorores sunt, Benevolentia, & Beneficentia. At am-
icitia, sine Beneficentia, est planta sine flore: Hos
sine fructu: fructus sine succo. Dare, est quiddam
longè præstantius, ut Philosophi definiunt, quam
accipere. Illud enim, est Regium, Heroicum,
Divinum: hoc plebejum, humile, & avarorum
proprium. Donare, esse dicunt, ut formam, &
ctionem: Accipere, ut materiam, & passionem. For-
mâ autem, est rei pulchritudo, & gratia: sine qua
materia ipsa, ut deformis, & inamæna despuitur. Ia
Beneficentiae laus à donando vim suam, ac venust-
tem accipit. Deinde, cùm Liberalitas sit quædam-
missio: quantò illa fit ad majus intervallum, longio-
remque distantiam: tantò à majori virtute procedit,
ut patet in iis, quæ projiciuntur. Nec enim, bombar-
dæ æ neæ vis, impetusque agnoscitur, si in vicinum,
& conjunctum murum, ore vasto fulmineos globos
ejaculatur, quos debilius verberare tum objectam
molem necesse est, quam remotius constituti ve-
mentius quatrent, convellerentque facilius. Sic di-
cendum est, majori virtute, emissionem fieri pecu-
niæ in alios, quam si animi cura, & solicitude in ea-
dem pecunia apud se conservanda, & in propriis
usus collocanda hæreret. Itaque dare, Regium est,

Hinc

Hinc, Anaxilaus rogatus, quid esset in Regno beatissimum, respondit: Nunquam vinci beneficiis.

II. Sed cum Beneficentia sit Regalis, & maximè honorata virtus: necesse est, ut præcipua illius actio, hoc est, Largitio, Regiis veluti ornamenti vestiatur, & tanquam ab ornaticibus scitis, & venustis, sic ab adjunctis, & circumstantiis decoretur. Has inter, duæ maximè eminent: *Cui*, & *Quantum* sit donandum. Habenda est ratio personarum in dando, Tullius non vult Beneficentiæ fontes omnibus patere, ne benefacta male collocata, malefacta videantur. Non vult ergo, dari ingratissimis, maculosis, indignis. Seneca neminem excipit. Sic enim ipse: [a] *U*nusquisque homo est, ibi beneficio locus est. Et alibi: *S*æ deos imitaris: da etiam ingratissimis; nam, & sceleratis sollicitur, & pyratis maria patent. Laetantius vult dari illis, à quibus non speres mercedem, ut patet in predicta Tessera. Sed habendus tamen est selectus, iuxta D. Ambrosium: qui vult nos eo largiri consilio, ut prosimus, ne sceleratam animi voluntatem, usumque maleficiorum sustentemus: [b] *N*am, si, luxurioso, inquit, ad luxuriaæ effusionem: adultero, ad merudem adulterii largiendam putes: non est beneficencia illa, ubi nulla est benevolentia. Tribui tamen a quando posset malis si speretur fore, ut eo modo, à flagitioso vita genere abducantur. Et de Christiano lubet dicere, quod de suo Sapiente Seneca: [c] *D*onabit aut bonis: aut eis, quos facere poterit bonos. Sic igitur dandum est malis, ut fiant boni: sic & inimicis, ut reddantur amici. Hinc, Alexander Severus

[a] *L. de Beata Vita*, c. 24. *L. 4. de benefic.* c. 25. [b]
L. 1. *Offic.* c. 3. [c] *De Beata Vit.* 2. 3.

verus rogatus , quid esset Rex optimus? Qui , ait ,
micos muneribus retinet , & inimicos beneficiis am-
bit , & sibi conciliat.

III. Non tantum *Cui* , sed *Quantum* sit dandum
oportet expendere , ne sit inconsulta largitio. Quod
evenisse subinde ait Tullius : (a) *Multi patrimonii*
effuderunt , inconsultè largiendo. Hoc etiam Deo di-
splicet , teste S. Ambroſio : (b) *Dominus non vult*
muli effundi opes , sed dispensari. In primis , ut hic mo-
dus servetur , tribuendum est pro facultatibus , qua-
rum patitur res familiaris , & partæ opes , & com-
oda familiæ. Nemo enim debet , qui conjugatus est
improvidis , & profusis largitionibus , incommode-
re suis liberis , quibus imprimis consulere , necesse
est , ne quasi ex illo bonorum naufragio in littus se-
eti , ad malarum artium scopulum adhærescant ,
familiæ ope , & præſidio spoliatos tueantur. Itaque
erogandum est secundum modum facultatum , &
subito immodicè largiendo , beneficentia fontes po-
nitus exhaustantur , & posteā desint , quæ in mullo
conferri potuissent , aut illi ipſi , qui tam effusè in-
buere voluerunt , in molestam paupertatem , &
domesticæ rei difficultatem incident. Denique acci-
dat , ut gratius sit donum , in dante hilaritas , utili-
benter , & celeritas , ut festinanter donet. Propterea
audi Paræneticum Poëtam :

Gratia debetur pro munere : si citò detur :
Sed si tardetur , non gratum munus habetur.

31. DIE

(a) 2. Offic. (b) L. i. Offic.